



10 OG SEKS KONSESJONER: Midt-Norsk Havbruk sin lokalitet Humulen i Vikna kommune. Selskapet har 10 matfiskkonsesjoner selv og har samdrift med Bjørøya Fiskeoppdrett som har seks konsesjoner. FOTO: AGNAR BERG

– Bedre å leie laksekonsesjoner

TENKETANK

Som lakseoppdretter vil jeg at lakseoppdrett skal forbli en lukket næring med dagens konsesjonssystem. Men hever jeg blikket og ser hva som er bra for samfunnet, blir det feil.

Agnar Berg
Hell

Det sier lakseoppdretter Tore Holand.

– Ja hvis jeg kun skal se på denne saken som lakseoppdrettere, så er det en fordel å videreføre dagens konsesjonsregime. Da vil jeg helst eie konsesjonene til evig tid. Og da fortsetter lakseoppdrett som en lukket næring som er umulig å komme inn i for nye aktører på grunn av de høye prisene

for laksekonsesjonene, utdypes Holand. Han er daglig leder i Midt-Norsk Havbruk i Vikna kommune i Nord-Trøndelag.



Tore Holand

Oppdretter og politiker

Midt-Norsk Havbruk har 10 matfiskkonsesjoner og én forsøkskonsesjon. Selskapet har samdrift med Bjørøya Fiskeoppdrett, som har seks konsesjoner.

Tore Holand har lang fartstid både som lakseoppdretter og kommunepolitiker i Vikna. Han har til sammen 20 år bak som kommunepolitiker for Høyre,

Nå ønsker han at det gjøres noe med dagens konsesjonsregime. Holand har de samme tankene som tenketanken i havbruksnæringen, Seniortanken, har fremmet: At en går fra å eie til å leie laksekonsesjoner.

– Det er mulig at det er min fartstid i politikken som gjør at

jeg kan se på dette med andre øyner enn bare som lakseoppdretter, sier Holand. Han deltok mandag på et innspillmøte som Seniortanken, hadde på Hell i Nord-Trøndelag.

Vekst i havbruksnæringen

Hensikten med møtet var å komme med innspill til stortingsmeldingen om vekst i havbruksnæringen som Nærings- og fiskeridepartementet skal legge fram for Stortinget før påske.

Å leie eller eie laksekonsesjoner, var et sentralt spørsmål som ble tatt opp innspillmøtet.

– Lakseselskapene har i dag mye penger bundet opp i laksekonsesjoner. Så det er vanskelig, men ikke umulig å gjøre noe med de konsesjonene som de eier. Men for fremtiden bør det kun tildeles konsesjoner på leievilkår. Jeg kunne tenke med en leietid på 50 år og en årlig leie på for eksempel 500.000 kroner. Etter 25 år og etter 40 år må det kunne være mulig å endre ting i avtalen slik at en ikke blir helt låst. Med dette

systemet får en langsiktighet og det blir mulig for nye aktører å komme inn i næringen. For det er det ikke i dag med konsesjonspriser opp mot 70 millioner kroner, sier Holand.

Holland sier at et slik regime har en positiv tilleggs effekt, at det blir enklere å beholde norsk lakseoppdrett på norske hender.

” Det er vanskelig, men ikke umulig å gjøre noe med de konsesjonene som de eier

Tore Holand, daglig leder i Midt-Norsk Havbruk

Leie til fast pris

Holand mener at leieprisen må være fast og at pengene går til staten. Han vil også at lakseselskapene betaler en såkalt arealavgift til kommunene for bruk av kommunens sjøareal, og at avgiften til kommunene også skal være fast.

Mange snakker om at dagens

konsesjonssystem må endres, men at det er umulig å gjøre noe med konsesjonene som allerede er tildelt.

– Det ser jeg ikke på som umulig fordi det går an å gjøre om fra å eie til å leie. Hvis de som eier konsesjonene får mulighet til å avskrive den over mange år. La oss si 25 år og deretter leier de den, så er det mulig, sier Holand.

– Men hva når leietiden har gått ut, skal det bli en nytildeling?

– De som har leid konsesjonen vil i praksis få en ny leieperiode såfremt de ikke har brutt vilkårene. De har jo anleggsmidlene og kompetansen, sier Holand.

agnar.berg@fbfi.no
Mobil: 932 56324

Les mer fra Sjømatdagene på
fbfi.no

– Verdien burde ligge i sjøarealet

Statssekretær Amund Drønen Ringdal (H) i Nærings- og fiskeridepartementet, sier at det er et problem at konsesjonsprisene er så høye. Verdien burde ligge i sjøarealet, ikke i konsesjonene, sier han. – De høye konsesjonsprisene er skapt av politikerne fordi det er et knapphetsgode. Hadde det blitt tildelt 10.000 nye konsesjoner, ville verdien på dem rast. Da hadde det blitt sjøarealet som hadde blitt be-

grensingen. Jeg mener at endringer i konsesjonssystemet må gjøres over tid fordi selskapene har mye kapital bundet opp i nettopp konsesjonene, sier Ringdal.

Styreleder i Nordlaks og



Amund Drønen Ringdal

styremedlem i Seniortanken, Jostein Refsnes, sier at han skjønner godt at staten har problemer med å «snu seg» ved å endre konsesjonssystemet når staten i den grønne konsesjonsrunden solgte konsesjoner til mellom 60 og 70 millioner kroner som evigvarende. Stortingsrepresentant Ove Trellevik (H) sitter i Næringskomiteen. Han var på Seniortankens innspillmøte.

– Jeg liker ideen om å leie

isteden for å eie konsesjonene, sier Trellevik. Også tidligere fiskeriminister og nå stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen (Ap), er ikke avvisende til ideen om å leie konsesjoner.

– Men jeg tror ikke dagens konsesjonsordningen er til hinder for at næringen skal få vokse videre, sier hun.

Berg-Hansen sier det ville være vanvittig å fjerne systemet med konsesjoner og bare

basere vekst på om miljøet tåler det.

– Da får vi rett og slett ikke vekst fordi da blir vekstens styrt av for eksempel Mattilsynet og Fylkesmannens miljøvernnavdeling. Vi har tidligere sett hva disse mener om vekst når de blir spurt om råd. Jeg tror politikerne må komme med beslutninger om vekst i laksenæringen ved for eksempel tildeling av nye konsesjoner, sier Berg-Hansen.